

o poj. smlouvě čís. 145/34 Sb. z. a n., rozvrhnouti především na pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek pro znovuzřízení budovy.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, R I 169/36.)

Dne 4. července 1935 složil Dr. Bedřich L. za akciovou pojišťovací společnost M. z požární náhrady za pojištěnou budovu povinných pojištníků Františka a Anny S. 32.458 Kč na soud výslovně s poukazem na § 1425 obč. zák. a §§ 79—81 zákona o pojistné smlouvě ze dne 3. července 1934 čís. 145 Sb. z. a n. Nižší soudy rozvrhly tuto požární náhradu tak, že z ní v první řadě přikázaly na pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek na znovuzřízení budovy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu hypotekárního věřitele firmy Bratři Vilém a Max O.

Důvody:

Pojištěná budova byla po požáru znovuzřízena. Odpovídá proto zásadě, vyjádřené v §§ 80 a 81 zákona čís. 145/34 (srov. též čl. 25 všeob. pojišť. podmínek), jestliže byly především uspokojeny pohledávky, jež vznikly za práce nebo z dodávek pro znovuzřízení budovy požárem poškozené, neboť tímto způsobem bylo upotřebeno dotyčné částky požární náhrady ke smluvenému účelu. Neměla proto požární náhrada rozvržena býti jen zástavním věřitelům bez ohledu na nároky vzniklé ze znovuzřízení budovy.

Čís. 15140.

Vyrovnání potvrzené soudem říšskoněmeckým nemá právní účinky pro tuzemsko.

Dosavadní stav nebyl změněn ani německým vyrovnacím řádem z 27. února 1935 R. G. Bl. I.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 597/34.)

Žalobkyně měla u žalované banky (v Německu) uloženo ke dni 5. února 1932, kdy žalovaná požádala o zahájení řízení vyrovnacího, 7.932.80 Ř. M. Podle přijatého návrhu vyrovnacího měli dostati věřitelé žalované nejméně 30% svých pohledávek. Žalovaná banka vyplatila 30% kvotu připadající na pohledávku žalobkyně, tato se však domáhá u tuzemského soudu zaplacení zbytku (70%) tvrdíc, že vyrovnání, uzavřené v cizozemsku nemá účinku pro tuzemské věřitele. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Aby vyrovnání, potvrzené soudem říšskoněmeckým, bylo právně účinným i proti tuzemskému věřiteli, jenž se vyrovnacího řízení zúčastnil a s vyrovnáním souhlasil, bylo by třeba dle § 31 odst. 1 vyr. ř., aby byla zaručena vzájemnost. Na dotaz, učiněný po rozumu § 28 odst. 2 vyr. z. z r. 1914, prohlásilo minist. spravedlnosti v jiné věci, že ve věci nuceného narovnání v konkursu opětovně vyslovil říšský soud německý, že účinky cizozemského konkursu nepřesahují do Německa, nýbrž se omezují na cizozemsko, a že říšský soud německý činí z toho závěr, že nemůže býti věřiteli namítáno, že se vzdal v cizozemském konkursu svých práv, na př. povolením k nucenému narovnání a že ohledně mimo-konkursního vyrovnání nedošlo dosud k soudním rozhodnutím, jež by se zabývaly tou otázkou. Na nový dotaz po rozumu § 31 vyr. ř. čís. 64/31 sdělilo ministerstvo spravedlnosti zprávou ze dne 8. dubna 1936 čís. 18654/36-12, že podle oficielního prohlášení německé vlády z 27. března 1936 trvá dosud nezměněn stav právní, který sdělila verbální notou svého zahraničního úřadu z 11. září 1931, a jenž je patrný z vyjádření o zaručené vzájemnosti, které vydalo ministerstvo spravedlnosti nejvyššímu soudu k č. j. R I 330/31. Tento dosavadní stav nebyl, jak německá vláda dále uvedla, dotčen ani německým vyrovnacím řádem z 26. února 1935, ježto ani tento zákon nemá ustanovení, která by řešila otázku, zda soudní vyrovnání, učiněné a potvrzené v cizozemském vyrovnacím řízení, může býti namítáno proti věřiteli, který v Německu uplatňuje svoji pohledávku proti vyrovnacímu dlužníku. Uvedenou otázkou zabýval se komorní soud v Berlíně v rozhodnutí z 18. září 1934, které se vztahuje na vyrovnání, k němuž došlo před rakouským soudem a vyslovil v něm právní větu: »Podle německého práva jest zásadně omezen účinek narovnání, k němuž došlo ve vyrovnacím řízení, na stát, před jehož soudem se konalo vyrovnací řízení«. Ježto tedy podle těchto prohlášení není v otázce, o níž jde, zaručena vzájemnost, nelze při rozhodování této právní rozepře, hleděti k námitce žalované strany, že pohledávka žalobkyně co do 70%, jichž zaplacení se touto žalobou domáhá, zanikla vyrovnáním, uzavřeným za součinnosti říšskoněmeckého soudu ze dne 26. února 1932, neboť účinek tohoto vyrovnání vztahuje se jen na území státu německého a nikoli na tuzemsko, v němž (Děčíně) má žalobkyně své bydliště a v němž má žalovaná banka jmění. Při tom je nerozhodno, že vznikla pohledávka žalobkyně v Německu a že měla tam býti splněna, když k úplnému jejímu splnění nedošlo a žalovaná má nyní v tuzemsku jmění, z něhož žalobkyně uspokojení dosíci může. Uplatňování nedoplatku pohledávky žalobkyně nepřičí se dobrým mravům, neboť žalobkyně se domáhá jen vrácení svých peněz bance, zapůjčených z jejího jmění v tuzemsku, spíše naopak přičílo by se dobrým mravům, aby banka tuzemské své jmění, jež má sloužiti též k uspokojení věřitelů, podržela a její věřitelé zůstali zkráceni. Při tom je lhostejno, jakým způsobem se jmění, jež má sloužiti k úhradě zažalované pohledávky, dostalo do tuzemska. Na výhradové klausule, platné v soukromém právu mezinárodním, nelze se tuto dovolávati, neboť uspokojení

pohledávky žalobkyniny ze jmění žalované banky v tuzemsku se nepříčí ani mravním předpokladům, ani právním základům tuzemského právního řádu (Zimmermann: Mezinárodní právo soukromé, str. 229).

Čís. 15141.

Ručení lékaře veřejné nemocnice, použil-li při léčení omylem žíraviny místo léku.

Veřejná nemocnice ručí při léčení za zavinění externího lékaře (pomocné síly lékařské) podle § 1313 a) obč. zák.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 1203/34.)

Žalobce uvedl, že byl v ošetřování veřejné nemocnice v P.; z příkazu primáře této nemocnice ošetřila mu nemocné oči externí lékařka žalovaná Dr. P-ová, která mu místo léku nakapala do oka kyselinu solnou a ač si při tom stěžoval a naříkal na hrozné bolesti, nedbala toho a s upozorněním, že jest příliš choulostivý, nakapala mu tuto kyselinu ještě do druhého oka, takže úplně oslepl. Žalobou domáhá se z tohoto důvodu náhrady škody jak na Dr. P-ové, tak i Fondu veřejné nemocnice v P. N i ž š í s o u d y uznaly žalobní nárok důvodem po právu jen proti Dr. P-ové, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobce se neprávem dovolává k odůvodnění svého žalobního nároku proti spolužalovanému fondu nemocnice ustanovení § 1315 obč. zák., neboť toto ustanovení předpokládá, že došlo k poškození třetí osoby osobou nezdatnou mimo rámec smluvního poměru, kdežto v daném případě byl žalovaný poškozen léčením, tedy výkonem smluveného díla. Přichází tudíž v úvahu spíše ustanovení § 1313 a) obč. zák. Než ani posléze uvedené zákonné ustanovení nelze na daný případ aplikovati, neboť dle povahy věci nelze žalovanou Dr. P-ovou pokládati ve smyslu § 1313 a) obč. zák. za osobu, které spolužalovaný nemocniční fond použil ke smluvenému plnění vůči žalobci, nýbrž nutno ji považovati za náhradníka, kterého spolužalovaný nemocniční fond dal za sebe, aby se od ručení za výsledek díla osvobodil. V tom, že žalobce byl dán žalované Dr. P-ové k léčení, jest spatřovati plnění smluvní povinnosti spolužalovaného nemocničního fondu vůči žalobci, za něž, t. j. za splnění nemocniční fond ručí jen, pokud bylo vadným podle ustanovení §§ 1295, 1010 obč. zák. Ručí tedy nemocniční fond jedině za culpa in eligendo svého náhradníka. Že pak smluvní poměr mezi žalobcem a spolužalovaným fondem připouštěl, aby tento fond dal za sebe pro léčení žalobce náhradníka, plyne z povahy věci, jak ji uznává i sám žalobce připouštěje, že žalovaný fond jako právnická osoba nemůže plnit svých povinností, které mu z převzetí pacienta do lékařského ošetřování plynou, sám, nýbrž že tak musí učiniti prostřednictvím svých lékařů. Žalobce pak ani nenapadá náhled prvního soudu, že se spolužalovaný fond nedopustil nějakého zavinění při výběru žalované Dr. P-ové. Ostatně, i kdyby odvolatel tento náhled prvního soudu napadal, činil by tak bezdůvodně, neboť nelze nahlédnouti, v čem by